

ПЕЧЕРНІ САКРАЛЬНІ КОМПЛЕКСИ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Наталія Мисів

*Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського, м. Львів, Україна*

Вступ. Сакральні печерні об'єкти Львівщини належать до найбільш популярних туристичних об'єктів Львівщини. Ми дослідили печерні сакральні об'єкти Львівської області, які є паломницькими релігійними центрами. Вивчення і популяризація печерних сакральних об'єктів збільшить туристичні потоки прокладання маршрутів і інформацію про підземні святилища. До найбільш популярних належать такі: Печерний монастир у с. Розгірчому Сколівського району, Крехівський монастир та інші.

Методи: маршрутні дослідження окремих печер, їхній опис і фотографування. Для туристичних відвідувань печерних комплексів треба зробити план і картосхему та прокласти маршрути до найбільш цікавих і безпечних печер.

Висновки: поширити через різні інформаційні засоби відомості про печери, які є безпечні для того, щоб їх відвідували звичайні туристичні групи при цьому необхідно використати інформацію спелеологів про безпеку й особливості кожної печери.

Виклад основного матеріалу.

1. **Печерний монастир у с. Розгірчому Сколівського району** – це монастирський комплекс, який розміщений у печерах і становить унікальний зразок наскельного сакрального будівництва XIII–XVI століть. Сам монастир розташований на пагорбі, звідки відкривається прекрасний краєвид на всю навколишню місцевість і долину річки Опір.

Скельні печери монастиря розташовані у два яруси. На нижньому – житлові приміщення, на верхньому – церква, на місці якої тепер маленька ікона, встановлена 2003 року. Три ніші – аркасолії на протилежному боці – призначені для церковних риз.

2. Страдчанська печера – комплексна пам'ятка природи місцевого значення в Україні. Розташована біля села Страдчу (Яворівського району, Львівської області), при вершині пагорба, що на лівому березі річки Верещиці. Печера має вхідну галерею, в якій є церква, зберігся кам'яний стілець для сповіді. Біля головної стіни – витесаний з каменю престол, за яким у заглибленні горіло вічне світло. Також там було кілька чернечих келій. У кінці галереї є стіна, де по каменю стікають краплі – «сльози Богородиці». Далі хід звужується і переходить у довгий звивистий коридор, що веде вглиб гори.

3. Печера Прийма, або Стоянка неандертальців – грот біля села Прийми Миколаївського району (за 2 км від Миколаєва), пам'ятка археології європейського значення, розміщена на одному з лісистих пагорбів заввишки 395 м над р.м. Прийма – це триярусна скельна структура з потужним антропогенним втручанням. Її надзвичайно погана збереженість свідчить про складні руйнування катастрофічного та ерозійного характеру. Складається грот з трьох рівнів: найнижчий не має жодних печер, два вищі – мають невеликі, придатні для життя, приміщення.

4. Крехівський монастир відомий своїми чудотворними іконами: святого Миколая Чудотворця, іменем якого названо монастир, і Матері Божої. Існує переказ, що вона допомогла прозріти сліпій дівчинці. У лісі, недалеко від монастиря, є цілюще джерело Божої Матері і збереглася стародавня печерна церква. Кам'яні стіни і башти монастиря зведено в середині XVII ст., навколо стін викопали глибокий рів та прилаштували підйомний міст. З чотирьох башт

станом на сьогодні залишилося три: дві восьмигранні (північно-західна і південно-східна) та кругла південно-східна. У комплекс також входить чотириригусна дзвіниця (1759 р.), двоповерховий будинок монастиря.

Список використаних джерел

1. Антонович В. Б. О скальних печерах на березу Днестра в Подольской губернии В. Антоновича // Труды VI археологического съезда. – Одесса, 1886. – Т. 1.
2. Вечерський В. В. Українські монастирі / В. В. Вечерський. – Київ : Наш час, 2007. – 400 с.
3. Волошин І. М. Туристичні ресурси України з картами мандрівок / І. М. Волошин. – Львів, 2015.
4. Гайко Г., Білецький В., Мікось Т., Хмура Я. Гірництво й підземні споруди в Україні та Польщі (нариси з історії). – Донецьк : УКЦентр, Донецьке відділення НТШ, Редакція гірничої енциклопедії, 2009. – 296 с.
5. Кілессо С. К. Києво–Печерська Лавра / С. К. Кілессо. – Техніка, 2003.
6. Коваль О. В. Знайди прилисток своїй душі на Страдецькій Хресній дорозі / О. В. Коваль. – Львів, 2004. – 49 с.
7. Кішик В. До проблеми заснування Будянської обителі з печер Диканського лісу / В. Кішик / Край. – 2009. – Січ. – С. 5–7.
8. Кішик. Печерні «вузли» у Диканському лісі Василя Кішик // Полтавський краєзнавчий музей : зб-к наук-х ст.-й за 2004 р., – Полтава : Дивосвіт, 2005. – С. 456–478.